

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **A. T. H.**

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-1433/BA-BA01-BA06-PS-2023 ze dne 24. 10. 2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce byl dne 16. 10. 2023 kontrolován hlídkou policie Spolkové republiky Německo na dálnici D5/A6 na hraničním přechodu Rozvadov-Waidhaus. Nepředložil žádný doklad totožnosti ani neprokázal oprávněnost svého pobytu na území Spolkové republiky Německo či České republiky. Proto byl dne 17. 10. 2023 za účelem správního vyhoštění zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců Balková. Dne 18. 10. 2023 mu bylo uloženo správní vyhoštění. Následně žalobce dne 19. 10. 2023 podal formulářovou žádost o mezinárodní ochranu.

I. Řízení před správním orgánem

2. Žalovaný naříkaným rozhodnutím žalobce zajistil podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, protože dospěl k závěru, že je nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce nechce zůstat na území České republiky a nemá důvod spolupracovat se státními orgány. Žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal až v reakci na zajištění ze strany policie a hrozbu nuceného návratu do vlasti, jinak by pro to neměl důvod. Možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu žalovaný vyloučil právě pro předpokládatelný nedostatek spolupráce žalobce se státními orgány.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce brojil žalobou a navrhl, aby jí byl přiznán odkladný účinek. V ní namítl, že žalovaný řádně nezvažoval možnost uplatnění mírnějších opatření. Jejich neuplatnění žalovaný odůvodnil pouze splněním podmínek pro zajištění a odkazem na právní předpisy. Neuvedl však žádné konkrétní skutkové okolnosti a právní úvahy vypovídající o subsidiaritě a proporcionalitě zajištění. Jedinou zmíněnou konkrétní skutečností je doba dvou dnů mezi zajištěním a podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce však není znalý práva, takže nemohl předpokládat, že jeho žádost o mezinárodní ochranu bude pro „opožděnost“ považována za účelovou.
4. Dále žalobce namítl, že rozhodnutí v určení roku narození žalobce (1998) neodpovídá skutečnosti, neboť žalobce opakovaně uvedl, že se narodil v roce 2009. Žalobce je tedy mladší 15 let a ze zajištění je vyloučen. Závěrem žalobce namítl, že doba zajištění byla stanovena v maximálním rozsahu. Z rozhodnutí však neplyne, zda se žalovaný zabýval přiměřeností a konkrétní situací žalobce.
5. Žalovaný k žalobě uvedl, že tvrzení o věku žalobce je absurdní, neboť sám žalobce před orgány policie vypověděl, že ze země původu odešel přibližně před 15 lety. To by znamenalo, že odešel dříve, než se vůbec narodil. Dále žalovaný zdůraznil, že žalobce před orgány policie vypověděl, že mu v zemi původu nic nehrozí, že neví, proč je v ČR, a že se chce vrátit do Německa. Žádost o mezinárodní ochranu podal až po svém zajištění. Z toho plyne, že důvodné podezření, že účelem žádosti je jen pozdržet případné vyhoštění. Stejně tak nelze předpokládat účinnost mírnějších opatření. Dobou zajištění se žalovaný zabýval na str. 4 napadeného rozhodnutí.

III. Procesní úvahy soudu

Odkladný účinek žaloby

6. Soud nerozhodoval o odkladném účinku žaloby, neboť to nebylo účelné s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem případu, tvrzením žalobce a krátké zákonné lhůtě pro rozhodnutí.
7. Obecně lze pochybovat o smyslnosti přiznání odkladného účinku za situace, kdy by faktickým důsledkem bylo propuštění žalobce ze zajištění. Tím by byl totiž popřen účel napadeného rozhodnutí i urychleného rozhodování soudu o omezení osobní svobody. V obdobném procesní situaci může být odkladný účinek přiznán jen zcela výjimečně tehdy, kdy okolnosti případu odůvodňují faktické propuštění ze zajištění.
8. Jako výrazně smyslnější se jeví spíše návrh na vydání předběžného opatření (např. nařizující přemístění žalobce), kterým by soud mohl konkrétním způsobem upravit poměry žalobce tak, aby předešel nežádoucím účinkům zajištění za současného zachování

jeho účelu).

9. V souzené věci návrh na vydání předběžného opatření nebyl podán. K tomu lze jen připomenout, že soud může a má návrhy posuzovat podle jejich obsahu. Aby mohl být návrh odpovídající návrhu na přiznání odkladného účinku posouzen jako návrh na vydání předběžného opatření, nestačí přesvědčení soudu o tom, co je efektivnější, a domýšlení zbylého. Je třeba, aby takový návrh *skutečně obsahoval* prvky návrhu na předběžné opatření (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 8 Azs 339/2019-38 ze dne 16. 6. 2020, č. 4039/2020 Sb. NSS, odst. 48–50, 63).
10. V konkrétních okolnostech věci pak soud neshledal potřebu jakékoliv dočasné úpravy poměrů, ať již razantní v podobě odkladného účinku či méně razantní v podobě nežádaného předběžného opatření. Žalobce sice tvrdil, že je pro svůj věk mladší 15 let z možnosti zajištění zcela vyloučen, zároveň však nerozporoval svá vlastní tvrzení o době, kdy opustil zemi původu tj. před 15 lety. Za účelem posouzení této otázky soud obratem vyžádal i relevantní části spisu cizinecké policie. Z nich nevyplynulo, že by byly pochybnosti o věku žalobce. Za toho stavu žalobce neosvědčil jako pravděpodobné, že by byl mladší 15 let. Protože nebyly dány důvody pro dočasnou úpravu poměrů, soud s ohledem na krátkou lhůtu pro rozhodnutí ve věci samé nerozhodoval o odkladném účinku samostatným výrokem a rovnou rozhodl o žalobě společně se sdělením důvodů vztahujícím se k odkladnému účinku [srov. nálezn sp. zn. III. ÚS 3425/16 ze dne 23. 8. 2017 (N 154/86 SbNU 563)].

Rozsah přezkumu

11. Podle závěrů rozsudku Soudního dvora EU ve věcech C-704/20 a C-39/21 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid ze dne 8. 11. 2022 se krajský soud nemůže omezit na přezkum zákonnosti rozhodnutí o zajištění v mezích žalobních bodů. Musí přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námítky uplatněné žalobcem.
12. To však neznamená, že by se v řízení uplatňovala vyšetřovací zásada. Tímto směrem totiž Soudní dvůr EU své závěry neformuloval: podle něj musí být krajský soud *schopen zjistit* si jakoukoliv jinou skutečnost relevantní pro rozhodnutí *v případě, že to považuje za nutné* („must be able to consider ... should it so deem necessary“, „muss in der Lage sein ... falls sie dies für erforderlich hält“; odst. 87 rozsudku). Krajský soud musí přihlídnout *ke všem okolnostem*, zejména skutkovým, *které mu byly předloženy, jak jsou doplněny nebo objasněny* v rámci procesních opatření, která považuje za nezbytné přijmout na základě svého vnitrostátního práva, a *na základě těchto okolností* případně uplatnit nesplnění podmínky zákonnosti plynoucí z unijního práva, i když toto nesplnění nebylo uplatněno dotyčnou osobou“ („must take into consideration all the elements ... brought to its knowledge, as supplemented or clarified in the context of procedural measures ... and, on the basis of these elements“, „sämtliche ihr zur Kenntnis gebrachten ... Umstände berücksichtigen, wie sie im Rahmen von Prozessmaßnahmen ergänzt oder aufgeklärt werden, ... und anhand dieser Umstände“; odst. 88 rozsudku).
13. Těmto závěrům Soudního dvora je třeba rozumět v tom smyslu, že krajský soud není vázán žalobními body (výjimka z § 75 odst. 2 s. ř. s.) a nad jejich rámec zohlední skutkové a právní otázky, které v řízení *vyšly najevo*. To jsou otázky, které vyplynuly z obsahu spisu, popřípadě z průběhu řízení, byť třeba na základě aktivity soudu. Oproti tomu soud není oprávněn bez omezení vyhledávat a ověřovat každý možný důvod nezákonnosti a verifikovat každou jednotlivou rozhodnou otázku. Přezkumná povaha řízení a zásadní

uplatnění projednací zásady vyplývající z použitelného vnitrostátního práva stále (ještě) odpovídají požadavkům Soudního dvora.

14. Krajský soud v Plzni tedy souhlasí se závěry Krajského soudu v Brně vyjádřenými v rozsudku č. j. 34 Az 36/2022-32 ze dne 21. 11. 2022, č. 4439/2023 Sb. NSS *po jejich doplnění o podstatné hledisko*: správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění cizince, *pokud v řízení vyjdou najevo*.

IV. Posouzení věci

15. Žaloba není důvodná. Ve věci byly důvody se domnívat, že žalobce podal svou žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění a že mírnější opatření nebudou účinná. V řízení nevyšly najevo žádné okolnosti, které by měly vliv na zákonnost (rozhodnutí o) zajištění žalobce. V konkrétních okolnostech případu pak nebyl ani důvod pochybovat o věku žalobce, popřípadě jej prověřovat doplněním dokazování.
16. Žalovaný zajistil žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona azylu. Podle tohoto ustanovení může Ministerstvo vnitra v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Podání žádosti o mezinárodní ochranu

17. První podmínkou zajištění žalobce bylo podání žádosti o mezinárodní ochranu. Její podání nebylo ve věci sporné, účastníci se na jejím podání shodli.
18. Soud však nemůže přehlédnout právní názor Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 5 Azs 419/2019-49 ze dne 8. 2. 2021 směřovaný právě vůči Krajskému soudu v Plzni. V něm Nejvyšší správní soud konstatoval (dokonce ve věci zajištění), že žádost podanou na standardizovaném formuláři s názvem „Žádost o udělení mezinárodní ochrany“ *nelze z hlediska materiálního za žádost o mezinárodní ochranu vůbec považovat*. Tento právní závěr Nejvyššího správního soudu byl vyjádřen obecně, a představuje tedy relevantní názor pro rozhodovací praxi ve správním soudnictví (§ 12 odst. 1, § 17 odst. 1 s. ř. s.; srov. i odst. 64 rozsudku NSS č. j. 10 Azs 12/2023-67 ze dne 8. 3. 2023).
19. Pokud by krajský soud bez dalšího aplikoval tento názor v poměrech souzené věci, musel by dojít k závěru, že žalobce vůbec nepodal žádost o mezinárodní ochranu. *Právně* by to znamenalo, že žalovaný neměl rozhodovat o přezajištění žalobce do režimu zákona o azylu, ale měl jej ponechat v režimu zajištění podle zákona o pobytu cizinců. *Fakticky* by to znamenalo potenciální propuštění žalobce ze zajištění po zrušení nyní napadeného rozhodnutí [§ 46a odst. 13 písm. c) zákona o azylu], byť samotné věcné důvody pro zajištění jsou stále dány.
20. S ohledem na okolnosti případu však soud neshledal, že by se názor rozsudku č. j. 5 Azs 419/2019-49 musel nutně uplatnit. Soud dlouhodobě vychází z toho, že podání formuláře žádosti o mezinárodní ochranu, které podle Nejvyššího správního soudu není projevem vůle ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o azylu, je v průběhu řízení možné později zhojit tím, že cizinec projeví vůli jiným způsobem, z něhož by bylo zřejmé, že cizinec hledá v České republice ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.
21. V nyní souzené věci není vyloučeno, že žalobce „v řízení o žádosti“ před žalovaným ještě

vyjeví důvody, pro které žádá o mezinárodní ochranu. To lze ostatně usuzovat již z toho, že na str. 3 žaloby avizoval důvody žádosti o mezinárodní ochranu, které ale podle něj náleží do jiného řízení (tj. nikoliv do řízení o zajištění). Za toho stavu soud neshledal, že na procesní stav tohoto konkrétního případu měl nahlížet tak, jako by žalobce vůbec nepodal žádost o mezinárodní ochranu.

Podání žádosti pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění

22. Druhou podmínkou je existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.
23. Žalobce namítl, že tomu tak není. Nelze mu klást k tíži, že žádost podal až po zajištění. Protože je neznalý práva, nemohl si uvědomit důsledky.
24. Pro naplnění důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu postačí zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána *pouze* s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání, nebo je pozdržet (k významu slova „pouze“ srov. rozsudek KS v Plzni č. j. 17 A 121/2019-74 ze dne 24. 7. 2019): skutečnost, že žadatel uvádí skutečnosti, které mohou být při meritorním posouzení shledány azylově relevantními, zajištění nevylučuje. Vážně míněná žádost o mezinárodní ochranu podaná v zajištění zůstává „pouze“ účelovou, jestliže z okolností případu (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.) plyne motivace žadatele vyhnout se správnému vyhoštění (srov. rozsudky NSS č. j. 10 Azs 284/2016-35 ze dne 15. 2. 2017 a č. j. 4 Azs 9/2017-31 ze dne 28. 2. 2017). S přihlédnutím ke znění čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU je tedy nezbytné, aby žádost o mezinárodní ochranu měla účel mařit vyhoštění a představovala tak zneužití práva, nikoliv jeho využití (ke zneužití práva jako podmínce zajištění srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48 ze dne 28. 6. 2017 nebo stanovisko generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie ve věci C-534/11 Arslan).
25. Dobrověrné podání žádosti o mezinárodní ochranu po zajištění sleduje dva propojené účely: žadatel se brání nucenému opuštění státu jako průvodní jev toho, že zde především hledá mezinárodní ochranu. O zneužití práva je možné uvažovat v situaci opačné, tedy pokud by žadatel usiloval o mezinárodní ochranu pouze za účelem mařit vyhoštění (a nestál o mezinárodní ochranu, případně věděl, že její podmínky nesplňuje), nebo pokud by účel mařit představoval hlavní účel žádosti (žadatel chce vyhoštění zdržet a zároveň spoléhá se na to, že mu mezinárodní ochrana může být i poskytnuta). Skutečnost, že žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, je v takových případech jedním z možných znaků účelovosti, bez dalšího ji však neprokazuje [srov. opět čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Rady 2013/33/EU].
26. V poměrech souzené věci to znamená, že si žalovaný měl učinit konkrétními skutečnostmi podložený závěr, zda existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce svou žádost podal toliko s účelem mařit vyhoštění. To žalovaný dovodil na základě toho, že žalobce bez oprávnění mířil do Spolkové republiky Německo, k území České republiky nemá žádný vztah a nechce zde zůstat, také sdělil, že mu v zemi původu nic nehrozí, a žádost o mezinárodní ochranu podal až po zajištění i rozhodnutí o vyhoštění, ačkoliv tak mohl učinit dříve. Žalobce tedy původně neměl v úmyslu hledat v České republice mezinárodní ochranu a učinil tak až poté, co zjistil, že se do Německa nedostane.
27. Tato zjištění poskytují dostatečnou a konkrétní oporu pro oprávněnou domněnku žalovaného, že hlavním účelem žádosti žalobce bylo vyhnout se aktuálně hrozícímu

nucenému výkonu vyhoštění, nebo je alespoň ztížit. Jde ostatně o typické důvody odůvodňující rozhodnutí podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Neúčinnost zvláštních opatření

28. Další žalobní námitky směřovaly proti údajné nepřezkoumatelnosti závěru o neuplatnění zvláštních opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu a souvisejícím vadám řízení. Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
29. Napadené rozhodnutí je v tomto ohledu přezkoumatelné, neboť obsahuje srozumitelné a dostatečné důvody pro závěr o nezbytnosti zajištění žalobce.
30. Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není pouze zabezpečit jeho účast v řízení o mezinárodní ochraně, ale *především zabezpečit jeho dostupnost pro výkon rozhodnutí o vyhoštění* pro případ, že by se toto rozhodnutí stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu pak je třeba přihlídnout k důvodu zajištění a hodnotit, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Je proto namístě zohlednit mimo jiné i pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu (srov. rozsudky NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48 ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 119/2018-28 ze dne 7. 2. 2019 a přiměřeně i usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 5 Azs 20/2016-38 ze dne 28. 2. 2017, č. 3559/2017 Sb. NSS).
31. Jakkoliv nelze paušálně vyloučit možnost uložení zvláštních opatření v případech existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Správnímu orgánu nic nebrání, aby stejné okolnosti zohlednil jak při zvažování nutnosti zajištění, tak při souběžných úvahách o účinnosti zvláštních opatření – v zásadě jde totiž o vzájemně se překrývající a doplňující úvahy, při kterých mohou být tytéž okolnosti důvodem jak pro zajištění, tak pro vyloučení aplikace zvláštních opatření (srov. rozsudky NSS č. j. 1 Azs 126/2018-33 ze dne 7. 2. 2019, č. j. 4 Azs 105/2017-24 ze dne 14. 7. 2017).
32. Těmto požadavkům napadené rozhodnutí odpovídá. Vychází z toho, že žalobce cestoval do Německa a k území České republiky nemá žádný vztah: nikoho nezná, nemíní zde zůstat, nemá prostředky k běžnému životu a již prokázal, že je ochoten cestovat na území cizích států protiprávně. Za toho stavu nebylo lze očekávat, že se žalobce dobrovolně podrobí uloženým omezením a bude k dispozici pro řízení o udělení mezinárodní ochrany, případně řízení o vyhoštění, tedy že zvláštní opatření bude dostatečné (srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 5 Azs 107/2020-46 ze dne 25. 6. 2020, č. 4058/2020 Sb. NSS, odst. 55–56).

Doba zajištění a pečlivost při naplňování účelu zajištění

33. Svůj názor o nepřiměřenosti doby zajištění žalobce blíže neodůvodnil nad rámec toho, že zajištění bylo stanoveno v nejdelší možné době (§ 46a odst. 5 zákona o azylu).
34. Podstatnou okolností pro odůvodnění stanovené doby zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je skutečnost, že v tomto typovém případě je účel zajištění z povahy věci provázán s délkou řízení o mezinárodní ochraně. Účelem zajištění je zde potřeba překlenout dobu, po kterou je vedeno řízení o mezinárodní ochraně, které bylo zahájeno

účelovou žádostí cizince. Doba zajištění podle tohoto ustanovení se proto odvíjet od předpokládané délky řízení o mezinárodní ochraně. Cizince nelze zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně – opačný postup by vedl ke zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 363/2017-38 ze dne 23. 1. 2019).

35. Právě z tohoto hlavního účelu zajištění a jeho vazby na řízení o mezinárodní ochraně žalovaný vycházel. Protože nelze vyloučit věcné posuzování žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, a tím i delší dobu tohoto řízení, zvolil dobu 180 dnů. V tomto ohledu je pro soudní přezkum podstatné, zda žalovaný při stanovení doby zajištění nezneužil správní uvážení nebo nepřekročil jeho meze (srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 1 As 93/2011-79 ze dne 19. 10. 2011). Věcné důvody pro zvolenou dobu zajištění žalovaný v dostatečné míře uvedl, byť jistě mohly být podrobnější. Jde o úvahy srozumitelné a logické, zneužití správního uvážení či překročení jeho mezí z něhož neplyne.
36. Nelze ztrácet ze zřetele, že požadavek co nejkratšího zajištění neznamena, že by nemohlo dojít k úplnému vyčerpání nejdelší přípustné doby zajištění. Budou-li s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění, včetně úkonů v řízení o mezinárodní ochraně, a pokud je to nezbytné pro zajištění úspěšného vyhoštění, jde stále o zajištění zákonné (srov. přiměřeně rozsudky NSS č. j. 10 Azs 275/2015-40 ze dne 27. 4. 2016, č. j. 7 Azs 336/2018-70 ze dne 25. 4. 2019). Existence reálného předpokladu pro vyhoštění není vyloučena ani v případě, kdy dojde k opakovanému prodloužení doby zajištění až do dosažení maximální délky doby zajištění, vždy však musí být tyto podmínky postupu správního orgánu splněny.
37. V souzené věci byl žalobce dne 16. 10. 2023 zadržen, o dva dny později policie rozhodla o jeho vyhoštění. Dne 23. 10. žalovaný předvolal žalobce k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany. Následujícího dne žalovaný vydal nyní napadené rozhodnutí, zároveň činil další úkony směřující ke zjištění stavu žalobce (zejména k jeho psychickému stavu). Je tedy patrné, že správní orgány ve vztahu k žalobci konají bez prodlení. Z něhož nevyplývá, tím méně z argumentace žalobce, že by postup správních orgánů nebyl náležitě pečlivý a zpochybňoval naplnění účelu zajištění.
38. Nad rámec toho soud konstatuje, že stanovení příliš dlouhé doby zajištění (až do dubna 2024) ve výroku napadeného rozhodnutí by bylo pochybením, které nemá bezprostřední vliv na samotnou zákonnost *omezení osobní svobody žalobce v době vydání rozhodnutí* žalovaného, popřípadě soudu (jsou ostatně upraveny odlišnými částmi výrokové části rozhodnutí o zajištění a opírají se o jiná ustanovení). Nemůže být rozumných pochyb, že v říjnu a listopadu 2023 žalobce nebyl zajištěn nepřiměřeně dlouho.

Věk žalobce jako důvod jeho zranitelnosti

39. Po rozhodnutí o zajištění začal žalobce tvrdit, že se narodil v 20. 10. 2009, takže je mu 14 let a jeho zajištění bylo vyloučeno podle § 46a odst. 3 ve spojení s § 2 odst. 1 písm. h), i) zákona o azylu. Zároveň žalobce nijak nezpochybnil to, co jinak vypověděl před správními orgány.
40. Z rozhodnutí o zajištění Policií ČR ze dne 17. 10. 2023 plyne, že žalobce při výsledku uváděl datum narození 26. 9. 1998. Zároveň policie vyhodnotila vzhled žalobce jako vzhled osoby *zjevně starší 15 let*. Tomu odpovídá i původní sdělení žalobce při výsledku před policejním orgánem, že zemi původu opustil před 15 let. Ze správního spisu dále plyne, že

s tímto datem narození byl žalobce opakovaně seznámen při různých úkonech správních orgánů před zajištěním v B. i později.

41. Za toho stavu neexistuje rozumná pochybnost o věku žalobce. Náhlá a nevysvětlená změna tvrzení žalobce o jeho narození je v rozporu s tím, jak žalobce do dne 25. 10. 2023 v řízení konsistentně vystupoval. Zároveň žalobce v žalobě část těchto dalších tvrzení (dobu opuštění Vietnamu) nijak nerozporoval.
42. Pokud je správní orgán na základě dostupných informací (tvrzení o dřívějším datu narození sděleném samotným cizincem) důvodně přesvědčen o tom, že cizinec je starší 18 let, a jiné podklady tato zjištění nevyvrací, není povinen dále detailněji přezkoumávat datum jeho narození (srov. rozsudek NSS č. j. 7 Azs 87/2019-22 ze dne 26. 9. 2019). Lékařské vyšetření či jiný způsob zjišťování věku cizince je třeba nařídít pouze za existence důvodných pochybností o věku (srov. rozhodnutí NSS č. j. 7 Azs 87/2019-22 ze dne 26. 9. 2019, č. j. 2 Azs 38/2017-28 ze dne 30. 3. 2017, č. j. 7 Azs 342/2022-63 ze dne 24. 4. 2023). Ty však v souzeném případě dány nebyly.
43. Z toho důvodu soud ani neprovedl dokazování směřující ke zjištění věku žalobce navrhovaným lékařským vyšetřením. V průběhu řízení soud také obstaral listiny ze spisu policie o zajištění a dále mu byly zaslány i další listiny ze strany žalovaného týkající se sociálního pohovoru a psychiatrického vyšetření žalobce. Z obsahu těchto listin *prima facie* nevyplývá nic, co by mohlo vnést do řízení relevantní pochybnost, ať již k datu rozhodnutí žalovaného či rozhodnutí soudu. Za toho stavu nebylo z těchto listin třeba činit žádný skutkový závěr. Ani jimi tedy soud dokazování neprovedl.

V. Závěr

44. Z uvedených důvodů není rozhodnutí žalovaného nezákonné a netrpí ani vadami řízení. Soud proto žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 28. listopadu 2023

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce